

НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ О.В. ЖИВИЦЬКОГО В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО ЕКОЛОГІЧНОГО БРЕНДУ ТЕРИТОРІЇ

д.і.н., к.е.н. Студінський В.А.
ДВНЗ «Київський національний
економічний університет імені В.Гетьмана» (Україна)

к.е.н. Студінська Г.Я.
Науково-дослідний навчальний центр «ПринцепС» (Україна)

Олександр Васильович Живицький належить до числа вчених, які фундаментально розробляють один із напрямів науки. Для нього таким був – економіка рекреаційних ресурсів, зокрема морського господарського комплексу. Така прихильність зумовлювалась насамперед великою любов'ю до моря, бо все його життя було пов'язане з Одесою, з містом яке просто неможливо відокремити від моря. Чорне море і Одеса є поєднаними між собою знаковими символами і саме в контексті екологічного брендингу територій дослідження О.В.Живицького мають значне теоретико-наукове та практично-прикладне значення.

У широкому розумінні під екологічним брендингом розуміють діяльність зі створення та впровадження екологічно спрямованого бренду на ринок за допомогою маркетингових інструментів, управління технологією просування і рекламною підтримкою бренду з наголошенням на екологічних якостях продукту, основою яких є формування у споживача сприятливого образу продукту, що рекламується. Бренд території має свою специфіку, де екологічна складова грає виняткову роль привабливості. Це стосується не лише курортних чи курортно-туристичних територій.

Зокрема, О.В.Живицький виокремлював дві групи природних ресурсів: такі, що пристосовані для курортного лікування населення (лікувальні грязі, мінеральні води, пляжі та ін.); ресурси, які використовуються рекреантами для загальнооздоровчих, пізнавальних, туристичних та інших цілей (ліси, пляжі загальнооздоровчого характеру та ін.) [1, С. 77].

Разом з тим важливим у цьому плані є визначення економічного ефекту рекреаційного господарства території. На думку О.В.Живицького цей ефект може розраховуватись як різниця між річною величиною попереджувальних збитків, що обумовлені підвищенням продуктивності праці працівників матеріального виробництва, економією витрат на оплату тимчасової непрацездатності, зниження витрат на лікування працівників та непрацюючих верств населення, та розміром експлуатаційних витрат на оздоровлення рекреантів [2, С.73]. Саме на основі цього підходу вченим було запропоновано використовувати власні рекреаційні ресурси (профілакторії, природні заповідники та інші об'єкти) на територіях, що були піддані негативному впливові Чорнобильської катастрофи [3, С.16-17]. Здавалось, що в середині 1990-х років така думка є щонайменше фантастичною. Та подальший розвиток цих територій показав правильність думок вченого. «Чорнобильські» території зараз стають брендовими в аспекті туристичного бізнесу та наукової привабливості фахівців.

Активна розробка О.В.Живицького у співпраці з іншими вченими проблем розвитку територій курортно-рекреаційного призначення в системі вільних економічних зон сьогодні набувають нового значення і актуальності. Зокрема, це стосується українського Причорномор'я в районі Одеси, де можуть залучатись значні інвестиційні ресурси для розвитку бальнеологічної сфери [4, С.7-12].

Таким чином виникає наступне завдання у цій сфері – інтеграції у світовий економічний комплекс українських екологічно привабливих територій, які не мають аналогів у інших регіонах планети. Зокрема, мова йде про розвиток відповідної курортної та туристичної інфраструктури із залученням іноземного капіталу [5, С.48].

Отже, підходи, розроблені О.В.Живицьким в аспекті розвитку рекреаційного господарства можуть активно і дієво застосовуватись при розробці бренду територій в плані туристичної та курортної привабливості.

1. Живицкий А.В. Научные основы оценки социально-экономической эффективности рекреационного природопользования: дис. ... д-ра экон. наук: спец. 08.08.01 / А.В. Живицкий. – Одесса, 1995. – 302 с.

2. Живицкий А.В., Кислый В.Н. Концепция экономической оценки негативных экологических последствий реализации проектов развития рекреационных зон // Тезисы докладов республиканской научно-практической конференции. – Сумы, 2003. – С.73-74.

3.. Студінський В.А., Студінська Г.Я., Живицький О.В. Малинщина: економіко-екологічний аспект. – Малин: Просвіта, 1995. – 30 с.

4.. Тараканов Н.Л., Живицкий А.В., Студинская Г.Я. Формирование свободных экономических зон курортно-рекреационного назначения назначения: основные направления, хозяйственный механизм и эффективность. – Одесса: ИППриЭЭИ, 1996. – 20 с.

5. Тараканов Н.Л., Живицкий А.В., Студинский В.А. Морехозяйственный комплекс Украины: проблемы и перспективы в мировую экономику. – Одесса: ИППриЭЭИ, 1996. – 52 с.

Студінський, В.А. Наукові дослідження О.В. Живицького в контексті формування сучасного екологічного бренду території [Текст] / В.А. Студінський, Г.Я. Студінська // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6–8 травня 2014 р. / За заг. ред. О.В. Прокопенко. - Суми : СумДУ, 2014. - Т.1. - С. 29-30.